

8.11.2024

Høringsvar: Endring i forskrift om CO₂-kompensasjonsordningen

Kompensasjonsordningen for CO₂-utslipp er et viktig virkemiddel for å motvirke karbonlekkasje som følge av høye elektrisitetspriser i Europa. En riktig utformet ordning vil støtte industriens arbeid med å redusere klimagassutslipp og øke energieffektiviteten, samtidig som den sikrer Norges konkurranseevne. Ordningen kan være et sentralt element i Norges klimaarbeid og bidra til at industrien styrker sine muligheter til innovasjon og omstilling.

SINTEF er positive til kravet i § 11 i forskriften om at minst 40 % av den samlede kompensasjonen som mottas, skal brukes på tiltak som reduserer klimagassutslipp eller energibruk. Teknologinøytraliteten i kravet er særlig positivt, da det gir rom for en bred inngang til innovasjon og øker sjansen for at de mest effektive løsningene utvikles og implementeres.

Utvikling av ny innsikt og teknologi er, sett fra SINTEFs ståsted, helt nødvendig for å realisere nye utslippskutt i industrien, og dette vil kreve utvikling av løsninger som bare kan tas fram med metoder fra forskning. Det er videre godt dokumentert at nærhet og tilgang til sterke forskningsmiljøer både kan motvirke utflagging og øke innflagging av industrivirksomhet.

Vi mener at forslagene til tiltak og krav gir nødvendig fleksibilitet og mulighet for tilpasning i industrien. For å maksimere ordningens samfunnsverdi, bør deling av erfaringer, og samarbeid med norske forskningsmiljø vektlegges som en del av ordningens måloppnåelse. Dette vil fremme bred innovasjon, styrke nasjonale kompetansemiljø i både industri og forskningssektoren og gi en mest mulig effektiv ressursbruk for fellesskapet.

Vi ønsker å gi tilbakemelding på noen områder hvor vi mener rammene for ordningen kan tydeliggjøres eller utvides/konkretiseres.

Støtte til krav om bruk av kompensasjon på klima- og energieffektiviseringstiltak

SINTEF anbefaler at forskriften i større grad forutsetter at erfaringer og beste praksis deles mellom bedrifter. Dette kan inkluderes som en støtteaktivitet finansiert under kompensasjonsordningen. Erfaringsoverføring kan forsterke ordningens samlede samfunnseffekt, føre til mer effektiv spredning og implementering av tiltak og sikre en raskere og mer effektiv klimaomstilling i industrien som helhet. Gjennom å fremme kunnskapsdeling kan ordningen bidra til kumulativ læring og redusere behovet for gjentakende prosesser.

I følge § 11 kan kompensasjonen brukes på en "forholdsmessig andel" på forskning utenfor Norge. SINTEF mener at dersom støtten skal brukes på forskningsaktiviteter i utlandet, må dette særskilt begrunnes med hensyn til redusert karbonlekkasje, konkurranseforhold, spesifikke kostnadsbesparelser, eller tilgang på unik kompetanse som ikke er tilgjengelig i Norge og som det ikke vil være hensiktsmessig å bygge opp her.

I tillegg foreslår vi at forskriften inkluderer et krav om samarbeid med norske FoU-miljøer i prosjekter som finansieres gjennom kompensasjonsmidlene. Dette vil sikre at offentlige midler forvaltes på en måte som gir størst mulig nasjonal verdiskaping, god spredning av ny kompetanse og teknologi, samtidig som man videreutvikler den felles kunnskapsbasen norske forskningsmiljøer representerer for norsk og fremmer synergier mellom disse og industrien.

I tråd med målene om effektiv ressursbruk, mener SINTEF også at kompensasjonsmidler bør brukes på eksisterende forsknings- og teknologiinfrastruktur, inkludert pilot- og demonstrasjonsanlegg i Norge, framfor å bygge opp parallelle strukturer. Dette vil sikre at kompensasjonsmidlene utnyttes optimalt og at investeringene fremmer samarbeidsarenaer som allerede eksisterer.

Krav om tidlig iverksettelse av tiltak

For å oppnå raskere reduksjoner i utslipp og energiforbruk, bør tiltak som finansieres gjennom kompensasjonsordningen implementeres tidlig i kompensasjonsperioden. Det bør legges til et krav i §13 om at tiltaksplan skal prioritere tidlig oppstart av tiltak. Tidlig igangsetting vil også bidra til at ordningen skaper synergieffekter med andre grønne omstillingsprogrammer, og det vil styrke industriens samlede bidrag til nasjonale klimamål på både kort og lang sikt.

Kombinasjon med andre støtteordninger

Det bør avklares i forskriften om midler fra kompensasjonsordningen kan kombineres med støtte fra andre statlige ordninger, som Forskningsrådet, Innovasjon Norge, ENOVA og SIVA. Flere av virksomhetene får i dag finansiering fra disse støtteordningene for å realisere større klima- og energieffektiviseringstiltak. Vi foreslår derfor at det innlemmes en presisering om statsstøtteregelverket i § 9 i forskriften, slik at aktørene kan planlegge tiltak uten fare for utilsiktede konsekvenser.

Krav til rapportering og sluttrapport

Kravene i § 14 og § 15 om årlig rapportering og sluttrapportering til Miljødirektoratet er hensiktsmessige for å sikre at kompensasjonsmidlene brukes i tråd med formålet. Ved å pålegge mottakerne å rapportere om fremdriften og bruken av midlene, styrkes muligheten for å følge opp tiltakene i tråd med forskriftens intensjon om effektiv bruk av midlene. SINTEF mener at mål, tiltak og rapportering i størst mulig grad bør harmoniseres med krav under andre relevante regelverk, slik som kravene under regnskapslovens bestemmelser om bærekraftsrapportering, for å redusere administrativt arbeid for virksomhetene og for tilsynsmyndigheten.